TURİZM HUKUKUNU OLUŞTURAN DÜZENLEMELER

Dr. Öğr. Üyesi Bilgen METE

TURİZMİ DOĞRUDAN İLGİLENDİREN HUKUKİ DÜZENLEMELER

- Ülkemizde turizm hukuku oluşum süreci;
- 1950 yılında çıkarılan "5647 Sayılı Turizm Müesseseleri Teşvik Kanunu" ile başlamıştır
- Bu yasayla, hangi işletmelerin "Turizm Müessesesi" olacakları, yasanın konusu olan teşvik tedbirlerinden hangi işletmelerin yararlanacakları, teşviklerden yararlanma koşulları ve turizm işletmelerinin denetlenmesine ilişkin ilkelere ait düzenlemeler yapılmıştır

TURİZMİ DOĞRUDAN İLGİLENDİREN HUKUKİ DÜZENLEMELER

- 1953 tarih ve 6086 sayılı Turizm Endüstrisini Teşvik Kanunu ile turizm alanında yatırım yapacak özel teşebbüsün çeşitli bakımlardan teşvik edilmesi sağlanmıştır.
- Bu kanunla getirilen teşvik tedbirlerinden belki de en önemlisi, turizm yatırımlarının on yıl süreyle vergi muafiyetinden yararlanmalarının sağlanması olmuştur

TURİZMİ DOĞRUDAN İLGİLENDİREN HUKUKİ DÜZENLEMELER

- 1972 tarih ve 1618 sayılı Seyahat Acenteleri ve Seyahat Acenteleri Birliği Kanunu yürürlüğe girmiştir
- 1982 yılında 6086 sayılı kanunu yürürlükten kaldıran 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu çıkarılmıştır

Tablo 1.Birinci Dönemde Konaklama Tesisi, Oda, Yatak Sayısı ve Turizm Gelirleri

	Turizm İsletme Belgeli Tesisler			Turizm Yatırım Belgeli Tesisler			Turizm Geliri (milyon $)
Yıllar	Tesis	Oda	Yatak	Tesis	Oda	Yatak	
1980	511	28.992	56.044	267	13.019	26.288	326
1981	529	30.050	58.242	278	15.159	30.291	381
1982	569	32.011	62.372	339	18.172	36.332	370
1983	611	33.694	65.934	376	21.410	43.425	411
1984	642	34.666	68.266	412	26.372	53.615	840

Turizm Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK

- 1982 yılında yürürlüğe giren Turizmi Teşvik Kanununun uygulanmasıyla birlikte turizm alanında, gerek arz, gerekse talep yönünden, önceki dönemlerin çok ilerisinde büyük bir atılım başlamıştır
- Turistik arazilerin temini bu atılımın başlıca nedenidir
- 20 milyon metrekarelik kamu arazisi turizm yatırımlarına tahsis edilmiştir

Kültür ve Turizm Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK

- Turizm Bakanlığının yeniden organize edilebilmesi için 1989'da 355 sayılı KHK yürürlüğe girmiştir
- 2003 yılında 4848 sayılı kanun ile son şeklini alan Bakanlık, Kültür ve Turizm Bakanlığı adı altında faaliyetlerini yürütmektedir
- Bakanlığın amacı;

Kültür ve Turizm Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK

- "Kültürel değerleri yaşatmak, geliştirmek, yaymak, tanıtmak, değerlendirmek ve benimsetmek, tarihi ve kültürel varlıkların tahribini ve yok edilmesini önlemek, yurdun turizme elverişli bütün imkanlarını ülke ekonomisine olumlu katkı şekilde değerlendirmek; turizmin geliştirilmesi, pazarlanması, teşvik ve desteklenmesi için önlemler almak, kültür ve turizm konularıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşlarını yönlendirmek ve bu kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör ile iletişimi geliştirmek ve işbirliği yapmak ve Kültür ve için Turizm Bakanlığı'nın kurulmasına, teşkilat ve görevlerine ilişkin esasları düzenlemek"

Kültür ve Turizm Bakanlığının Görevleri

- Milli, manevi, tarihi, kültürel ve turistik değerleri araştırmak, geliştirmek, korumak, yaşatmak, değerlendirmek, yaymak, tanıtmak, benimsetmek ve bu suretle milli bütünlüğün güçlenmesine ve ekonomik gelişmeye katkıda bulunmak

Kültür ve Turizm Bakanlığının Görevleri

- Kültür ve turizm konuları ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarını yönlendirmek, bu kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör ile iletişimi geliştirmek ve işbirliği yapmak

Kültür ve Turizm Bakanlığının Görevleri

- Tarihi ve kültürel varlıkları korumak
- Turizmi milli ekonominin verimli bir sektörü haline getirmek için yurdun turizme elverişli bütün imkanlarını değerlendirmek, geliştirmek ve pazarlamak
- Kültür ve turizm alanlarında her türlü yatırım, iletişim ve gelişim potansiyelini yönlendirmek
- Kültür ve turizm yatırımları ile ilgili taşınmazları temin etmek ve kamulaştırmak, etüt, proje ve inşaatını yapmak, yaptırmak

Kültür ve Turizm Bakanlığının Görevleri

- Türkiye'nin turistik varlıklarını her alanda tanıtıcı dokümantasyonu hazırlamak ve hazırlatmak, her türlü imkan ve araçlardan faydalanarak kültür ve turizmle ilgili tanıtma hizmetlerini içerde ve dışarıda yürütmek

Turizm Teşvik Kanunu

- 1953 yılında yürürlüğe giren 6086 sayılı Turizm Endüstrisini Teşvik Kanunu, 30 yıl boyunca yürürlükte kalmıştır
- Ancak 80'li yıllardan itibaren turizmin sektör olarak ön plana çıkmasıyla birlikte yetersiz kalmış ve bazı alanlarda da engelleyici olmuştur

Turizm Teşvik Kanunu

Yeni Turizm Teşvik Kanununu Gerektiren Hususlar:

- Turistik tesis yapılmasına uygun arazilerin üretilememesi, özellikle 70'li yıllardan sonra kendini hissettirmeye başlamıştır
- Arzın artırılamaması sonucunda gelen turist sayısında beklenen artış yakalanamamıştır

Turizm Teşvik Kanunu

- Altyapı yetersizliği, 2634 sayılı yasa öncesinde turizmin en önemli eksikliğini oluşturmuştur
- Turizm Bakanlığı bu konuda fonksiyon olarak yetersiz kalmıştır
- Turizmin yoğun olduğu yörelerde; yol, su elektrik ve kanalizasyon gibi alt yapı yatırımlarının eksikliği giderek kendini daha çok hissettirmiştir

Turizm Teşvik Kanunu

- Yasal düzenlemelerin yeni yatırımlara açık olmaması da turizm yatırımlarını engellemiştir
- Yatçılık, karavancılık, yüzer tesisler gibi yeni turizm dalları ile ilgili yasal düzenlemeler olmadığı için destek olunamamıştır
- Bu eksikliklerden dolayı 1982 yılında yeni Turizmi Teşvik Kanunu yürürlüğe konulmuştur

Turizm Teşvik Kanunu

- Kanun, 40 madde ve 6 bölümden oluşmuştur
- Kanunun en önemli özelliği, çıkartılması zorunlu olan yönetmeliklerle, sektörün yönlendirilmesinde güncelliğin sağlanması olanağını vermesidir
- Ayrıca yeni bir yaklaşımla, turizm alan, bölge ve merkezi uygulaması getirilmiştir
- Turizm alt ve üst yapılar belli bölgelerde yoğunlaştırılmıştır

Turizm Teşvik Kanunu

- Bu alan, bölge ve merkezlerinin tespitinde; ülkenin doğal, tarihi, arkeolojik ve sosyo-kültürel turizm değerleri, kış, av ve su sporları ve sağlık turizmi ile mevcut diğer turizm potansiyeli dikkate alınmaktadır
- Bu sayede belli yörelerin tüm alt ve üst yapı olanaklarıyla turizme açılması sağlanmıştır
- Turizm alan ve bölgeleri Bakanlığın önerisiyle Bakanlar Kurulu kararıyla tespit ve ilan edilir

Turizm Teşvik Kanunu

- Kanunla, Turizm Bakanlığı'nın koordinasyon gücü arttırılmıştır
- Kamu arazilerinin veya turizme tahsis edilecek özel arazilerin kamulaştırılmasındaki süreç kısaltılmıştır

Turizm Teşvik Kanunu

- Amaç, Kapsam ve Tanımlar
- Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri: Tarihî ve kültürel değerlerin yoğun olarak yer aldığı ve/veya turizm potansiyelinin yüksek olduğu yöreleri korumak, kullanmak, sektörel kalkınmayı ve plânlı gelişimi sağlamak amacıyla değerlendirmek üzere sınırları Bakanlığın önerisi ve Bakanlar Kurulu kararıyla tespit ve ilân edilen bölgeleri

Turizm Teşvik Kanunu

- Turizm Merkezleri: Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri içinde veya dışında, öncelikle geliştirilmesi öngörülen; yeri, mevkii ve sınırları Bakanlığın önerisi ve Bakanlar Kurulu kararıyla tespit ve ilân edilen, turizm hareketleri ve faaliyetleri yönünden önem taşıyan yerleri veya bölümlerini,
- Turizm İşletmeleri: Türk veya yabancı uyruklu, gerçek veya tüzel kişilerce birlikte veya ayrı ayrı gerçekleştirilen ve turizm sektöründe faaliyet gösteren ticari işletmeleri,

Turizm Teşvik Kanunu

- Bazı KTKGB ve Turizm Merkezleri:
- Artvin:
  - Kaçkar T.M.
  - Kafkasör T. M.
- Rize:
  - Anzer T.M.
  - Çamlıhemşin Ayder Kaplıcası T.M.
- Trabzon:
  - Akçaabat Karadağ T.M.
  - Tonya Armutlu, Gümüşhane Kürtün Erikbeli T.M.
  - Maçka Şolma T.M.
  - Araklı Pazarcık Yaylası T.M.
  - Araklı Yeşilyurt Yılantaş Yaylası T.M.

Turizm Teşvik Kanunu

- Turizm Yatırım Belgesi: Turizm sektöründe yatırım yapana tespit edilen yatırım dönemi için Bakanlıkça verilen belgeyi,
- Turizm İşletmesi Belgesi: Turizm sektöründe faaliyet gösteren turizm işletmelerine Bakanlıkça verilen belgeyi,
- Belgeli Turizm Yatırım veya İşletmeleri: Bakanlıkça belgelendirilmiş yatırım veya işletmeleri,
- İfade eder

Turizm Teşvik Kanunu

1. Genel Hükümler

a. Belge Alınması:

- TTK ve diğer mevzuatta yer alan teşvik tedbirleri ile istisna, muafiyet ve haklardan yararlanabilmek için bakanlıktan, turizm yatırım veya turizm işletme belgesi alınması zorunludur
- Belgeli yatırımlara, bakanlıkça belirlenen süreler içinde başlanılması ve yatırımın tamamlanarak işletmeye açılması zorunludur

Turizm Teşvik Kanunu

b. Doğal Turizm Kaynaklarının Korunması ve Kullanılması:

Turizm Bölgelerinde ve merkezlerinde; devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kamu yararına korunmasına veya kamu yararına kullanılmasına katkıda bulunacak yapı ve tesisler, kanunun 3. maddesindeki belgelere sahip olmak kaydıyla, tapu kaydı aranmaksızın 8. maddedeki koşullara uygun olarak imar planlarına göre yapılabilir ve işletilebilir

Turizm Teşvik Kanunu

- Turizm bölgelerinde ve turizm merkezlerinde devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerde, bölgenin doğal ve kültürel özelliklerini bozmamak, turizm işletmelerine zarar vermemek ve imar planlarına uygun olmak ve Bakanlıktan izin almak kaydıyla kamuya yararlı diğer yapı ve tesisler yapılabilir ve işletilebilir
- Deniz, göl ve akarsular ile kıyıları, özelliklerini bozucu ve yıpratıcı şekilde kullanılamaz

Turizm Teşvik Kanunu

c. Planlar

- Bakanlık; kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri içinde her ölçekteki planları yapmaya, yaptırmaya, re'sen onaylamaya ve tadil etmeye (değişiklik yapmak) yetkilidir
- Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde Bakanlıkça yapılacak alt yapı ve plânlama işlemlerine esas olmak üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarından istenilen bilgi, belge ve görüş 3 ay içinde verilir. Bu süre sonunda istenilen bilgi, belge ve görüşün verilmemesi durumunda ilgili iş ve işlemler Bakanlıkça re'sen tesis edilebilir

Turizm Teşvik Kanunu

- Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak satış, tahsis, kiralama, sınır ilanı ve değişikliği işlemleri ile çevresel etki yaratacak alt yapı ve üst yapı projelerinden önce Bakanlığın olumlu görüşü alınmalıdır

Turizm Teşvik Kanunu

d. Taşınmaz Malların Turizm Amaçlı Kullanımı:

- Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde ve turizm merkezlerinde Bakanlığın talebi üzerine, imar planları yapılmış ve turizme ayrılmış yerlerdeki taşınmaz mallardan;
  - Hazineye ait olan yerler, Maliye Bakanlığınca, Bakanlığa tahsis edilir
  - Hazine mülkiyetinde yeterli alanın bulunmadığı durumlarda, Orman Kanununa göre orman sayılan yerlerden;

Turizm Teşvik Kanunu

- Sağlık turizmine yönelik fizik tedavi tesisi veya rehabilitasyon merkezi tesislerini kapsayan konaklamalı tesisler yapılabilmesi için iklimsel ve çevresel zorunluluk bulunan,
- Termal turizmine yönelik jeotermal kaynakları bulunan,
- Kış turizmi kapsamında uygun yapı ve tesislerin yapılabileceği yeterli pist uzunluğunu ve gerekli rakımı sağlayan

Turizm Teşvik Kanunu

- Eko-turizm kapsamında yer alan yayla turizmi, kırsal turizm ve benzeri turizm türlerine yönelik tesislerin yer alabileceği çevresel ve sosyal anlamda imkan sağlayan,
- Golf turizmine yönelik olarak uygun iklim yapısı ve topografik özellikler dikkate alınarak uluslar arası standartlara uygun tesisler gerçekleştirilmesine imkan sağlayan,
- Kıyıların coğrafi ve fiziksel yapısı nedeniyle kumsallardan, doğal manzaradan, çevresel zenginlikten, biyolojik çeşitlilikten yararlanma bakımından alt yapı ve üst yapı tesisi konusunda kolaylık sağlayan,

Turizm Teşvik Kanunu

- Uluslar arası yarışmaların yapılabileceği turizm amaçlı spor tesisleri yapılabilmesi için uygun iklim yapısı veya coğrafi özellikler sağlayan,

  Yerler talep tarihinden başlayarak en geç bir ay içerisinde Çevre ve Orman Bakanlığınca, Bakanlığa tahsis edilir
- Turizme tahsis edilecek alan, il genelindeki toplam orman sayılan yerlerin binde 5'ini geçemez

Turizm Teşvik Kanunu

- Turizm yatırımı için tahsis edilen orman alanının üç katı kadar alanın ağaçlandırma bedeli ve ağaçlandırılan bu alanın üç yıllık bakım bedeli, yatırımcı tarafından Orman Genel Müdürlüğü hesabına, doğrudan belirtilen ağaçlandırma ve bakım işlerinde kullanılmak şartıyla gelir olarak kaydedilir ve kaydedilen tutar karşılığı ödenek öngörülür

Turizm Teşvik Kanunu

- Kamu kuruluşlarına ait olan taşınmazlar, talep tarihinden başlayarak en geç iki ay içinde Hazine adına tapuya tescil ve Bakanlığa tahsis edilir
- Diğer gerçek ve tüzel kişiler ile vakıflara ait olup turizm işletmesi belgesine sahip olmayanlar, Bakanlıkça kamulaştırılarak, Hazine adına tapuya tescil ve tescil tarihinden başlayarak en geç bir ay içinde tahsis edilir

Turizm Teşvik Kanunu

e. Kamu Yatırımları:

Turizm alanları ve turizm merkezlerinin yol, su, kanalizasyon, elektrik ve telekomünikasyon gibi altyapı ihtiyaçlarının ilgili kamu kuruluşlarınca öncelikle tamamlanması zorunludur

Bakanlığın uygun görüşü alınmadan kamu kuruluşlarınca turizm işletmeciliği amaçlı yatırımlar programlanamaz

Turizm Teşvik Kanunu

f. Fiyat Tarifeleri:

- Belgeli işletmelerin uygulayacakları fiyat tarifelerinin hazırlanması ve onaylanmasına ilişkin genel ilkeler Bakanlıkça belirlenir

Turizm Teşvik Kanunu

g. Bilgi Verme:

- Belgeli yatırımcılar ve belgeli işletmeciler, belgeye konu tesisin tümünün veya bir kısmının aynı amaçlarla kullanılmak üzere devredilmesi veya kiraya verilmesi ve ortaklık statüsünün değiştirilmesi ile işletme konularının turizm işletmesi niteliğini koruması kaydıyla, kısmen veya tamamen değiştirilmesi için Bakanlıktan izin almak zorundadırlar
- Ayrıca, belgeli yatırımlar kuruluş dönemlerinde yatırımlarına ilişkin gelişmeleri altı aylık devrelerde, işletmeler ise, ülke turizminin göstergelerinin belirlenmesinde kullanılacak verileri üçer aylık devrelerde Bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler

Turizm Teşvik Kanunu

2.Teşvikler:

- 2634 sayılı kanunun bir diğer özelliği de turizm alanında uygulanacak teşvikleri kanun kapsamına almasıdır
- Böylece turizm sektörü ayrıcalıklı konuma getirilerek özel kanun kapsamına alınmıştır

Turizm Teşvik Kanunu

- Teşvik Ve Koordinasyon Esasları
- Turizm sektöründeki teşvik tedbirleri ile turizm yatırım ve işletmelerinin bu teşviklerden yararlanma usul ve esasları, Bakanlığın koordinatörlüğünde ilgili bakanlıklar ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.
- Yatırımlar için öncelik sırası; kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri ve Bakanlıkça tespit edilen diğer yerlerdir.
- Belgeli işletmelerden Bakanlar Kurulunca her yıl belirlenen döviz miktarını sağlayanlar, ihracatçı sayılırlar

Turizm Teşvik Kanunu

- Turizm Kredileri
- Turizm kredileri öncelikle kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde yapılacak yatırımlara tahsis edilir
- T.C. Turizm Bankası Anonim Şirketi kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerindeki belgeli yatırımlara tahsis edilmek üzere, yabancı kaynaklardan döviz kredileri alabilir
- Bu kredilerin temininde; Hazine tarafından sağlanan krediler için kabul edilen şartlar aynen uygulanır ve bu kredilerin tahsisi ve geri ödenmesi ile ilgili genel esaslar, Maliye Bakanlığı, Bakanlık ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca, müştereken düzenlenir

Turizm Teşvik Kanunu

- Orman Fonuna Katkının Taksitlendirilmesi
- Ormanlarda yer alacak turizm yatırımı belgeli tesislerin, 6831 sayılı Orman Kanununun Ek-3 Üncü maddesinin (c) fıkrası uyarınca ödemek zorunda oldukları bedel, tahsis tarihini takip eden üçüncü yıldan itibaren, beş yıl vade ve beş eşit taksitte alınır

Turizm Teşvik Kanunu

- Elektrik, Havagazı Ve Su Ücretleri
- Turizm belgeli yatırım ve işletmeler elektrik, gaz ve su ücretlerini o bölgedeki sanayi ve meskenlere uygulanan tarifelerden en düşüğü üzerinden öderler
- Haberleşme Kolaylıkları
- Belgeli yatırım ve işletmelerin telefon ve teleks taleplerine ilişkin her türlü işlem ve tahsis öncelikle yapılır

Turizm Teşvik Kanunu

- Personel Çalıştırılması
- Belgeli işletmelerde, Bakanlık ve İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca verilen izinle yabancı uzman personel ve sanatkârlar çalıştırılabilir
- Ancak bu şekilde çalıştırılan yabancı personelin miktarı toplam personelin % 10'unu geçemez
- Bu oran Bakanlıkça % 20'ye kadar artırılabilir. Bu personel işletmenin faaliyete geçişinden 3 ay öncesinden itibaren çalışmaya başlayabilir.
- 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun 12 nci maddesi kapsamına giren belgeli işletmelerde 18 yaşından küçük kişilerin çalıştırılabilmeleri o yerin en büyük mülki amirinin izni ile mümkündür

Turizm Teşvik Kanunu

3. Deniz Turizmi:

- Gerçek ve tüzel kişiler, Denizcilik Müsteşarlığından işletme izni ve Bakanlıktan belge almak koşulu ile deniz turizmi tesisleri yatırım ve işletmeciliği yapabilirler

Turizm Teşvik Kanunu

- Türk Karasuları Ve Limanları Arasında Seyir Esasları:
- Özel veya ticarî Türk ve yabancı bayraklı deniz turizmi araçlarının Türkiye'ye giriş ve çıkış işlemleri deniz hudut kapılarında yapılır. Deniz turizmi araçları için yapılan bu işlemler sonradan uğrayacakları Türk limanları ve kışlama yaptıkları alanlarda da geçerlidir.
- Deniz turizmi araçlarına Türk limanlarında yapılan sıhhî muamele yabancı bir limana uğramadıkları ve Türkiye'de kaldıkları sürece geçerlidir ve bunlara vize uygulanmaz. Ancak ölüm ve bulaşıcı hastalık halinin, en yakın liman başkanlığına veya en yakın mülki idare amirliğine bildirilmesi zorunludur.

Turizm Teşvik Kanunu

- Türkiye'ye giriş işlemini tamamlamış Türk ve yabancı bayraklı deniz turizmi araçları; Türk karasuları ve limanları arasında serbestçe dolaşabilirler.
- Yabancı bayraklı veya yabancıların kullandıkları deniz turizmi araçları, Bakanlar Kurulunca, Genelkurmay Başkanlığı ve Bakanlığın uygun görüşü alınarak tespit ve ilan edilen seyir haritalarına işlenmiş yasak bölgeler dışında kalan kıyı ve koylara gezi amacıyla yanaşabilir ve demirleyebilirler

Turizm Teşvik Kanunu

- Türk ve yabancı bayraklı deniz turizmi araçlarının Türkiye'ye giriş ve çıkış işlemleri ile Türk limanları arasında yapacakları seferler ve kışlama işlemleri ilgili idarelerince düzenlenecek belge üzerinde yapılır. Ancak Türk bayraklı özel deniz turizmi araçları; Türk limanları arasında yapacakları seferlerde bu belgeyi kullanmak zorunda değildir

- Kruvaziyer gemilerde casino varsa Türk karasularında seyir esnasında kapalı tutulmasına ilişkin gerekli tedbirler ilgili idarelerce alınır

Turizm Teşvik Kanunu

- Deniz Turizmi Araçlarının Türkiye'de Kalış Süresi Ve Kabotaj Hakları
- Yabancı bayraklı deniz turizmi araçları, gezi, bakım, onarım, kızaklama veya kışlamak amacıyla Türkiye'de beş yıla kadar kalabilirler. Bu süre yönetmelikte belirtilen esaslara göre Bakanlıkça beş yıl daha uzatılabilir.
- Türk ve yabancı bayraklı yatlar, gezi, spor ve eğlence amacıyla kullanılmak üzere Türk ve yabancı uyruklu kişilere kiraya verilebilir. Bu şekilde kiralanan yatların kiracıları tarafından ticarî amaçla kullanımı yasaktır.
- Türk ve yabancı bayraklı deniz turizmi araçlarının gezi, spor ve eğlence amacıyla kullanılması yolcu taşımacılığı sayılmaz

Turizm Teşvik Kanunu

4. Denetimler ve Cezalar

- Yasada yapılan düzenlemeyle, denetleme ve cezalar konusunda günün koşullarına uygun yeni esaslar belirlenmiştir
- Denetleme ve cezalarla ilgili düzenleme şöyledir:

Turizm Teşvik Kanunu

a. Denetleme Yetkisi:

- Belgeli yatırım ve işletmeleri, bu yatırım ve işletmelerin belgeye esas olan niteliklerini, bu niteliklerini koruyup korumadıklarını denetleme ve işletmeleri sınıflandırma yetkisi Bakanlığa aittir
- Bakanlığın gerek görmesi halinde, denetim ve sınıflandırmaya esas oluşturacak tespitler, Bakanlıkça yetkili kılınacak gerçek ve tüzel uzman kişilere yaptırılır

Turizm Teşvik Kanunu

b. Cezalar:

- Kanunla ve Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmeliklerde gösterilen koşullara uymayan belgeli yatırım ve işletmelere, diğer mevzuattaki ceza hükümleri saklı kalmak kaydıyla şu cezalar uygulanır:

Turizm Teşvik Kanunu

- Kanunun 33. maddesindeki para cezaları, denetleme elemanları tarafından tayin edilir
- Belirtilen süre içinde ödenmeyen para cezaları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil olunur
- İtiraz veya iptal davası para cezasının tahsilini durdurmaz

Turizm Teşvik Kanunu

c. Uyarma Cezası:

- Turizm yatırım ve işletmelerinin idare ve işletilmelerinde görülecek kusur, aksaklık ve eksiklikler için, belge sahibine denetim yapan elemanlar veya Bakanlıkça uyarma cezası verilir

Turizm Teşvik Kanunu

d. Para Cezaları:

- Uyarma cezasına rağmen, otuz gün içinde gerekli düzeltmenin yapılmaması veya bir yıl içinde yeni uyarma cezasını gerektiren fiil veya fiillerin tespiti ile bu Kanunda belirtilen veya Bakanlıkça istenilen bilgi veya belgelerin süresi içerisinde verilmemesi veya yanıltıcı bilgi veya belge verilmesi hallerinde 3.000 TL idari para cezası

Turizm Teşvik Kanunu

- Bakanlığa bilgi verilmeksizin, işletmenin bir yıl içinde otuz günden fazla süreyle aralıksız olarak belgelendirme için zorunlu bir kısmının veya tamamının kapalı tutulması halinde 3.000 TL idari para cezası

Turizm Teşvik Kanunu

- Yazı, reklam, afiş, broşür ve benzeri araçlarla Bakanlığın veya müşterilerin yanıltılması veya yanıltıcı unvan kullanılması veya müşteriye taahhüt edilen hizmetin verilmemesi veya eksik verilmesi veya bu hizmetin en az eşdeğer niteliklere haiz bir işletmede verilmesinin sağlanmaması hallerinde 5.000 TL idari para cezası

Turizm Teşvik Kanunu

- Müşterinin can veya mal güvenliğinin sağlanmasında işletme sahibi veya sorumlusu veya personelin katkısı, kusuru veya ihmaliyle işletmede suç işlendiğinin tespiti halinde 5.000 TL idari para cezası
- İzinsiz olarak yatırım veya işletmenin tümünün veya belgelendirme için zorunlu bir kısmının devredilmesi, kiraya verilmesi, ortaklık statüsünün, unvanının veya türünün değiştirilmesi hallerinde 3.000 TL idari para cezası

Turizm Teşvik Kanunu

- Onaylı fiyat tarifelerinin üzerinde fiyat uygulanması halinde fazladan alınan ücretten yirmi katı idari para cezası
- Son bend hariç bu belirtilen para cezaları her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 213 sayılı Vergi Usul Kanunun mükerrer 298. maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerleme oranında artırılarak uygulanır

Turizm Teşvik Kanunu

e. Belge İptali:

- Turizm yatırım veya işletme belgesi;
  - Yatırım belgesi süresi sona ermesine rağmen yatırımın tamamlanmaması veya turizm işletmesi belgesi alınamaması,
  - Tesisin belgelendirilebilecek işletme türleri dışında faaliyet göstermesi veya turizm işletmesi faaliyetine son verilmesi
  - Tesisin belgeli olarak faaliyet göstermesinin ülke turizmi açısından sakınca yaratması

Turizm Teşvik Kanunu

- Tesisin belgelendirilmesi için gerekli olan ilgili kurumdan alınan işletme iznine esas belgenin geçerliliğini yitirmiş olması
- Tesisin yatırım veya işletme döneminde belgelendirilmesine esas niteliklerini önemli ölçüde kaybetmiş olması

Hallerinde Bakanlıkça iptal edilir

Turizm Teşvik Kanunu

f. Cezalara İtiraz ve Dava Açılması:

- Kanuna göre verilecek uyarma cezası kesindir
- Denetleme elemanlarınca verilen para cezalarına karşı 7 gün içinde Bakanlığa itiraz edilebilir
- Bakanlık, itiraz üzerine, bu para cezalarını, aynen veya değiştirerek veya kaldırarak, en geç bir ay içinde karara bağlar
- Para cezalarına ilişkin Bakanlık kararına ve diğer cezalara karşı, belgeli işletmenin bulunduğu yargı çevresindeki idare mahkemesi nezdinde iptal davası açılabilir

Değerlendirme

- Turizm Teşvik Kanunu; ..... yılında yürürlüğe girmiştir

- Yeni Turizm Teşvik Kanununu gerektiren hususlar şunlardır:
  - .....
  - .....
  - .....

- Kanun, …….. madde ve …….. bölümden oluşmuştur

- Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri içinde her ölçekteki planları yapmaya yetkili olan kurum hangisidir?

- Turizm alanlarında ve merkezlerinde Bakanlığın talebi üzerine, imar planları yapılmış ve turizme ayrılmış yerlerdeki taşınmaz mallardan; Hazineye ait olan yerler, ... tarafından Bakanlığa tahsis edilir

- Kamu kuruluşlarına ait olan taşınmazlar, talep tarihinden başlayarak en geç ..... içinde Hazine adına tapuya tescil ve Bakanlığa tahsis edilir

- Belgeli yatırımlar kuruluş dönemlerinde yatırımlarına ilişkin gelişmeleri ..... devrelerde, işletmeler ise, ülke turizminin göstergelerinin belirlenmesinde kullanılacak verileri ..... devrelerde Bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler

- Turizme tahsis edilecek alan, il genelindeki toplam orman sayılan yerlerin …….’ini geçemez

- Onaylı fiyat tarifelerinin üzerinde fiyat uygulanması halinde fazladan alınan ücretten …… idari para cezası verilir